

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 30.08.2024

Vår ref.: 202106011-123 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 15.04.2024

NVE delgodkjenner Statnett SFs detaljplan for nytt 420 kV fjordspenn over Sognefjorden på kraftledningen mellom Sogndal og Hove

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til detaljplanen for ny 420 kV kraftledning Sogndal-Aurland og Sogndal-Hove datert 15. mars 2021 og NVEs godkjenning av denne den 31. mars 2022. Vi viser videre til deres søknader om konsesjon og ekspropriasjonstillatelse datert 2. januar 2024, og til søknad om endring av detaljplan for ny trasé for fjordspennet over Sognefjorden av 15. april 2024. Tiltaket berører Sogndal og Vik kommuner.

Dette vedtaket gjelder detaljplanen for bygging av de konsesjonsgitte endringene på østsiden av Sognefjorden. Behandling av detaljplanen for anleggene på vestsiden av Sognefjorden utsettes til Statnetts søknad om ny permanent arealbruk er behandlet. Vedtatt detaljplan for anlegget gitt i vedtak av 31. mars 2022 gjelder fortsatt, mens søknad om konsesjon og om ekspropriasjonstillatelse ble godkjent av NVE 9. august 2024¹. Se vedlegg.

Vedtaket om godkjenning

NVE godkjenner endringene for anleggsarbeidet på østsiden av Sognefjorden slik det kommer fram av den justerte detaljplanen, datert 15. april 2024. Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 9. august 2024, post nr. 14².

Godkjenningen gis på følgende vilkår:

- Detaljplanen må være i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen datert 9. august 2024 og i vedtaket om godkjenning av detaljplan for Sogndal-Aurland og Sogndal-Hove datert 31. mars 2022 og i påfølgende vedtak.

¹ NVE-ref.: 201305024-264

² NVE-ref.: 201305024-262

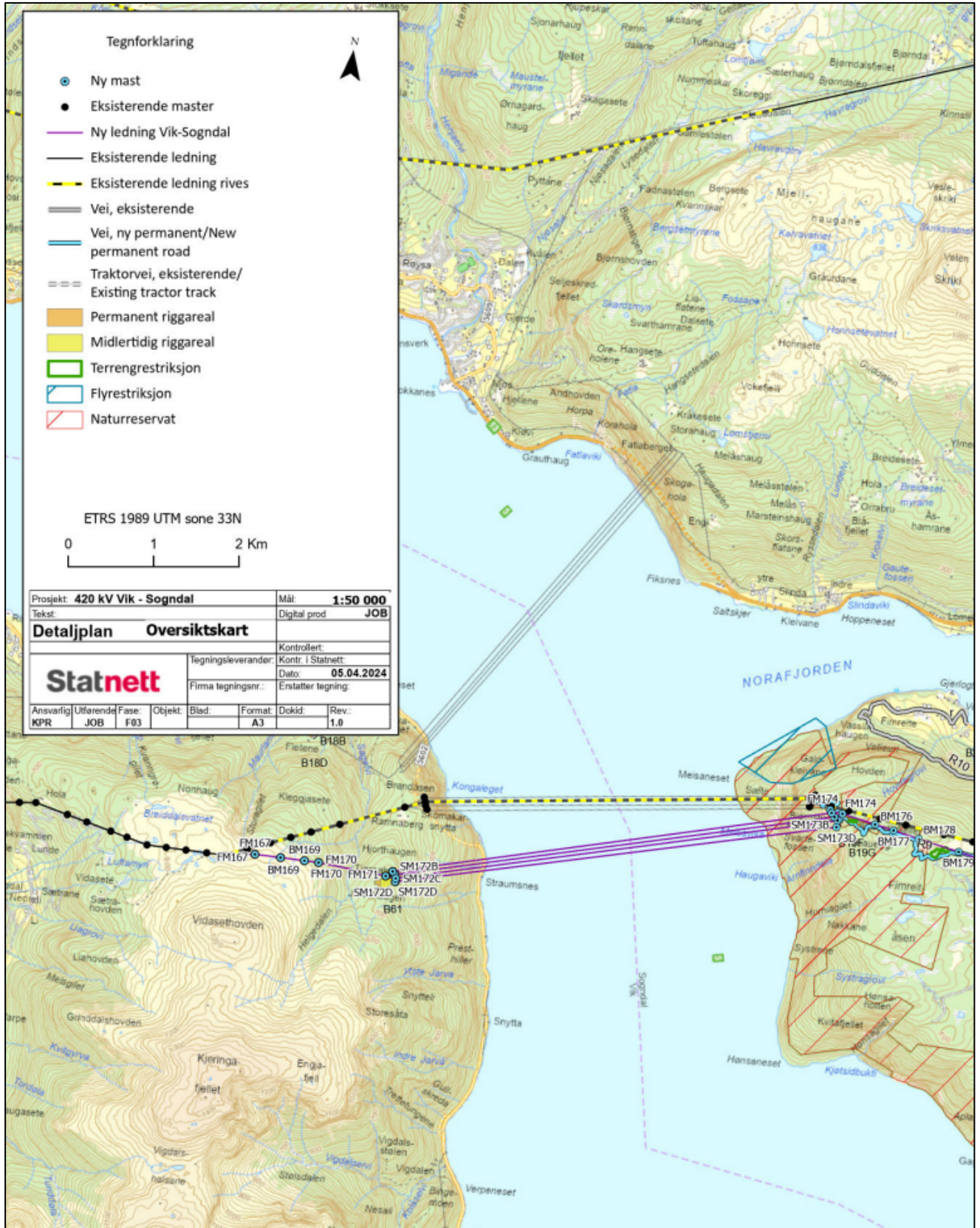
Informere grunneiere og rettighetshavere om vedtaket

Vi forutsetter at endringen er avklart med grunneiere og eventuelle andre rettighetshavere. Vi ber dere orientere grunneiere og rettighetshavere om dette vedtaket og om at de har rett til å klage. En kopi av orienteringen skal sendes NVE.

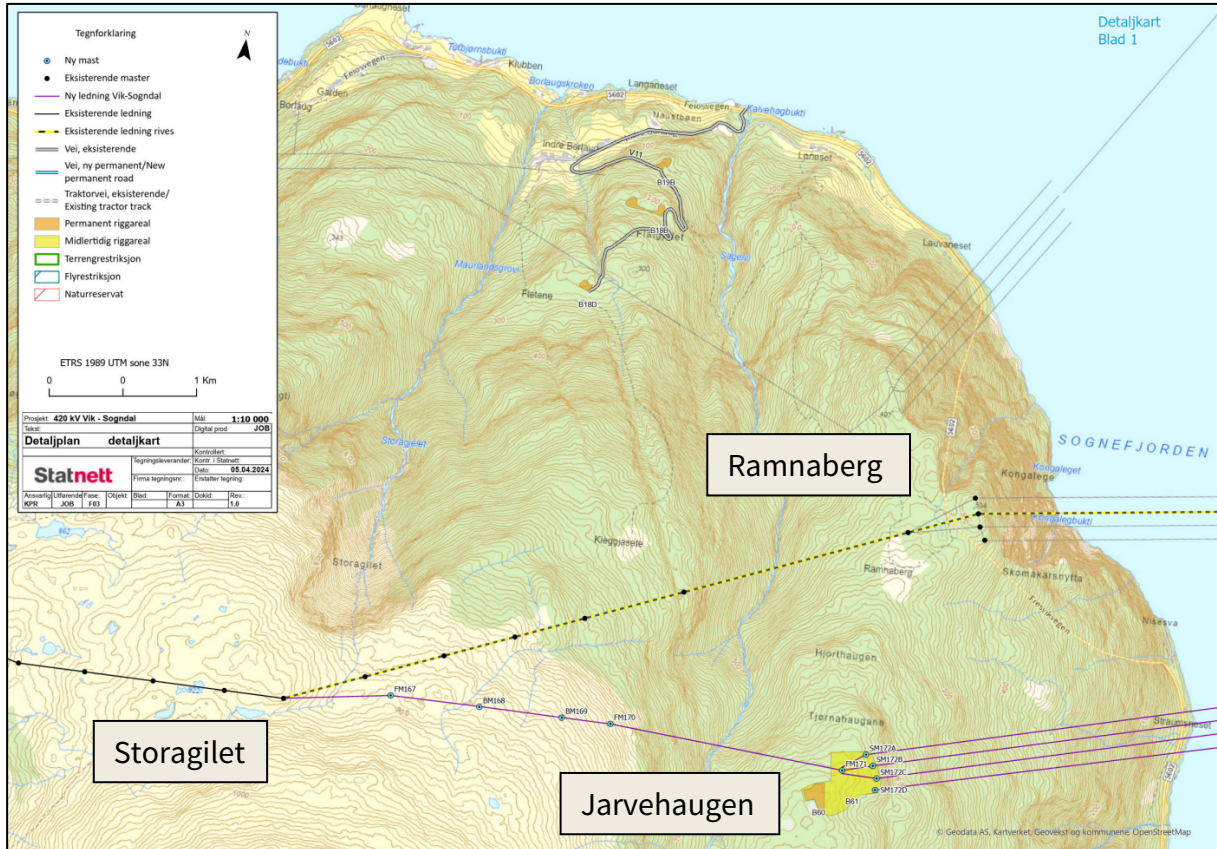
Bakgrunnen for endringene

Statnett søkte NVE 2. januar 2024 om anleggskonsesjon til å endre trasé for allerede konsesjonsgitt 420 kV fjordspenn over Sognefjorden. Dette ble begrunnet med at det ikke var mulig å rive dagens ledning, og samtidig opprettholde forsyningsikkerheten mens den nye ledningen blir bygget. Det nye fjordspennet skal erstatte dagens fjordspenn på ledningen som går mellom Sogndal og Hove transformatorstasjoner. Ny trasé for ledningen vil gå fra Bjørnstigkamben på Kaupangerhalvøya i Sogndal kommune, via fjordkryssing over Sognefjorden til Jarvehaugen i Vik kommune, og luftledning videre vestover til Storagilet. Statnett fikk konsesjon av NVE til å bygge det nye anlegget den 9. august 2024, se vedlegg og Figur 1, Figur 2 og Figur 3 under.

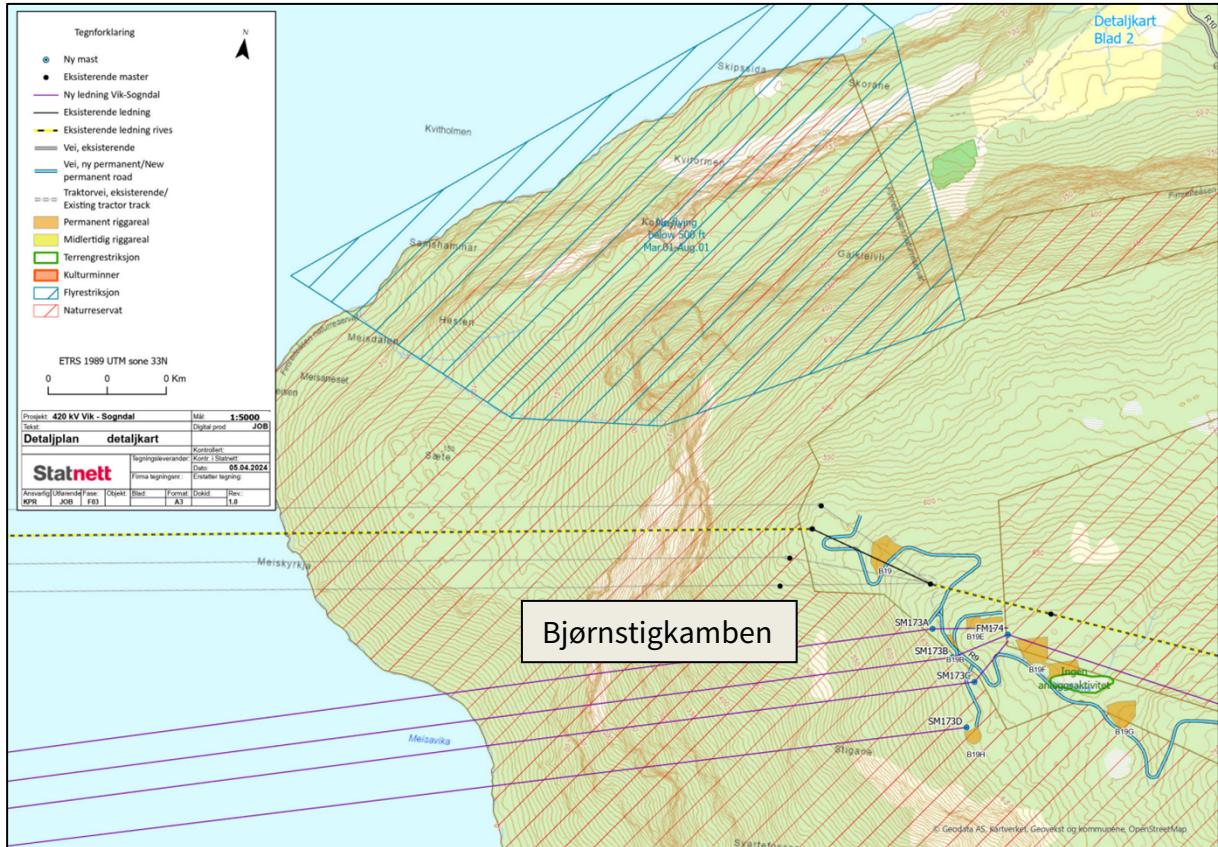
Statnett sendte detaljplan for anleggsarbeidene knyttet til nytt fjordspenn over Sognefjorden til NVE for behandling den 15. april 2024. Detaljplanen er et vedlegg til opprinnelig detaljplan (tidligere kjent som miljø-, transport- og anleggsplan (MTA)) for 420 kV Sogndal-Aurland og Sogndal-Hove datert 15. mars 2021. Under er deler av oversiktskartet og de to detaljplankartene gjengitt. For større format og bedre lesbarhet se nve.no.

Figur 1: Utsnitt av Statnetts oversiktskart av 5. april 2024. Eksisterende fjordspenn som skal rives vises med gul og sort stiplede linje, mens nytt vises med lilla linjer.

Figur 2: Statnetts detaljplankart av 5. april 2024. Kartet viser riggareal for bygging av det nye fjodspennet på Jarvehaugen, ny trasé i lilla opp mot Storagilet. Eksisterende ledning og master på Ramnaberget og mot Storagilet skal rives når den nye ledningen er bygget.

Figur 3: Statnetts detaljplankart av 5. april 2024. Kartet viser permanent riggareal, veier, område for de nye fjordspennbukkene, ny trasé for ledningen og eksisterende ledning på Bjørnstigkamben.

NVEs behandling

NVE sendte søknaden om konsesjon, søknaden om ekspropriasjon og detaljplanen på offentlig høring til lokale, regionale og utvalgte statlige myndigheter og til ulike interesseorganisasjoner den 16. mai 2024. Statnett sendte høringsbrevet til berørte grunneiere med informasjon om høringen. Høringsfristen var 3. juli 2024. Søknaden, detaljplanen og høringsbrevet er publisert på sakens nettside, www.nve.no/4417/A

Høringen ble kunngjort i Sogn avis 23. mai 2024 og 11. juni 2024, og én gang i Lysingsbladet.

Det kom 10 uttalelser til saken. Statnett kommenterte uttalelsene i brev av 5. juli 2024 og 6. august 2024. De fullstendige uttalelsene og kommentarene er tilgjengelige på nve.no.

Vik kommune har kommentarer knyttet til veitrafikk, skipstrafikk og akvakultur. Sogndal kommune ber om at mastefestene for eksisterende ledninger blir fjernet hvis de ikke kan bli benyttet til friluftstiltak. Vestland fylkeskommune har kommentarer knyttet til friluftsliv og kulturminner. Statsforvalteren i Vestland viser til vilkår satt i dispensasjonsvedtak for Fimreiteåsen naturreservat. Kystverket viser til at tiltaket er søknadspliktig etter havne- og farvannsloven og sier at Statnett må ta hensyn til skipstrafikk ved anleggsarbeidet. Grunneier Eikeland kommenterer konsekvenser for hans stølshus, en taubane på hans eiendom og for jakt i området. Grunneier Borlaug mener helikoptertrafikk vil få store konsekvenser for husdyr og for hjortevilt i området. Grunneier Holen mener veiene ikke er dimensjonert for det planlagte tiltaket og at det må gjøres sikringstiltak for andre trafikanter. Holen kommenterer også virkningene av omfattende helikopterstøy i anleggsfasen.

Uttalelsene er gjengitt i kapitlene under, der det er relevant i vurderingen av de ulike fagtemaene. Kommentarer og uttalelser som er knyttet til søknad om anleggskonsesjon og ekspropriasjon er behandlet i vedtaket om konsesjon av 9. august 2024, og ikke i dette dokumentet.

NVEs vurdering av endringer fra konsesjonen

Statnett har i kapittel 3 i detaljplanen av 15. april 2024 beskrevet at de søker om en endring i omfanget av permanent arealbruk utover det som er beskrevet i konsesjonssøknaden av 2. januar 2024. Dette gjelder:

«Riggarealene B18B og B19B sør for Indre Borlaug i Vik kommune er flyttet til slakere terreng for å redusere terrenginngrep og tilkjøring av masser. Riggarealene ønskes beholdt permanent av hensyn til eventuelle beredskapssituasjoner.»

I konsesjonssøknaden av 2. januar 2024 er disse arealene omtalt som midlertidige, og de ble derfor ikke behandlet i NVEs vedtak av 9. august 2024. Midlertidig arealbruk kan benyttes i forbindelse med bygging av anlegget, og skal tilbakeføres og istandsettes etter at anleggsfasen er over. Siden all permanent arealbruk er konsesjonspliktig, må denne endringen i arealbruk derfor behandles som en endring fra gjeldende konsesjon.

I epost av 27. august etterlyste Statnett status på behandlingen av detaljplanen siden «Oppgraderingen av veien utover til fjordspennmastene pågår og er snart fullført fram til Bjørnstigkamben.» NVE fikk bekreftet på telefon 29. august at entreprenøren er framme på Bjørnstigkamben og trenger å vite hvilken retning ny vei fram til det nye fjordspennet skal bygges. NVE har forståelse for at det er krevende for både konsesjonær og entreprenør å legge om framdriftsplanen for bygging av anleggene på Bjørnstigkamben. Siden den uavklarte arealbruken er på vestsiden av Sognefjorden vil NVE fatte et delvedtak for godkjenning av detaljplanen for bygging på østsiden av fjorden. På den måten kan anleggsarbeidene fortsette mer eller mindre uavbrutt.

NVEs vurdering av detaljplanen øst for Sognefjorden

Etter NVEs vurdering vil den endrete arealbruken i anleggsfasen som er beskrevet i detaljplanen av april 2024, ikke ha andre vesentlige landskaps- eller miljømessige konsekvenser enn detaljplanen som ble godkjent i vedtak datert 31. mars 2021.

Under vil vi vurdere og kommenterer tema og forhold der konsesjonær eller høringsparter ønsker avklaring fra NVE. Forhold som NVE mener beskrives på en god måte i detaljplanen, og som det ikke er kommet merknader til i høringen, blir ikke vurdert nærmere av NVE.

Naturmangfold

NVE legger til grunn at arbeidene skal gjennomføres i tråd med prinsipper for terrengtilpassing og istandsetting som tidligere er godkjent av NVE, og slik det er beskrevet i detaljplanen av april 2024. De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er vurdert i konsesjonsvedtaket datert 9. august 2024 og i detaljplanvedtaket av 31. mars 2021. Statsforvaltaren i Vestland ga 23. februar 2024 Statnett dispensasjon fra verneforskriften for å bygge anleggene i Fimreiteåsen naturreservat, se også omtale i NVEs vedtak av 9. august fra side 6. Dispensasjonen er gitt med en rekke vilkår, og NVE vurderer at det for anleggsarbeidene gjennom naturreservatet ikke er behov for å sette ytterligere vilkår for å ivareta naturmangfoldet på Fimreiteåsen mens den nye ledningen bygges og den eksisterende rives.

Transport

Flere av høringsinstansene har vært opptatt av at helikoptertrafikken kan forstyrre både folk og dyr. Statnett kommenterer at helikopterdrift er den vanligste metoden ved bygging av kraftledninger og strekking av fjordspenn. De har i dag ikke alternative byggemetoder i den typen terreng som finnes langs Sognefjorden. Statnett beskriver videre at pilotene som brukes til dette arbeidet er erfarne og godt kjent med hvordan de skal ta hensyn til omgivelsene. Inn- og utflyvning er i stor grad avhengig av vindretning og må planlegges etter dette. Det vil være helikoptertrafikk knyttet til bruk av arealene i arbeidstiden, som for anleggsarbeidet normalt er mellom klokken 7-17. NVE legger til grunn at Statnett tar hensyn til omgivelsene uten at dette går utover framdrift for anleggsarbeidene, hensynet til pilotene og tredje part.

Informasjon

Eikeland skriver i epost av 3. juli 2024 at Statnett må bli bedre på å informere omgivelsene om prosjektet. Statnett beklager i brev av 5. juli at informasjonen ikke har vært tilfredsstillende og vil bedre dette.

NVE vil påpeke at Statnett som konsesjonær har et ansvar for å sikre god informasjon om prosjektet til berørte og omgivelsene.

Dere har rett til å klage

Dere kan klage på vedtaket. Se informasjon om retten til å klage på siste side.

Med hilsen

Matilde Anker
Seniorrådgiver

Godkjent av Anne Johanne Kråkenes
Seksjonssjef

Mari Hegg Gundersen
Seksjonssjef

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATNETT SF

Kopimottakerliste:

STATENS VEGVESEN

STATNETT SF - Johan Olav Bjerke

VIK KOMMUNE

Kystverket

AVINOR AS

STATSFORVALTAREN I VESTLAND

VESTLAND FYLKESKOMMUNE

SOGNDAL KOMMUNE

SYGNIR AS

ARVE BORLAUG

Leif Eikeland

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skrive hvilket vedtak du klager på.• Skrive hvilket resultat du ønsker.• Opplyse om du klager innenfor fristen.• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.